

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OCHRONY ZABYTEKÓW 2008

Obchody Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków odbyły się 18 kwietnia 2008 r. w Gostyniu, w Zespole Klasztornym Kongregacji Oratorium św. Filipa Neri na Świętej Górze, jednym z najcenniejszych zabytków architektury barokowej w Polsce.

Na miejsce obchodów nieprzypadkowo wybrano obiekt, który w tym roku na mocy rozporządzenia Prezydenta RP otrzymał prestiżowy tytuł Pomnika Historii i tym samym dołączył do grona 33 innych obiektów szczególnie cennych dla polskiej kultury. Ponadto, zgodnie z propozycją ICOMOS (Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków) tegoroczny temat przewodni obchodów miał na celu przybliżenie religijnego aspektu dziedzictwa kulturowego i zaprezentowanie miejsc kultu.

Główne uroczystości poprzedziła sesja naukowa pt. „Definicja zabytku”. Jej celem było ukazanie warstw znaczeniowych pojęcia „zabytek”, które przed-

2. Koncert w wykonaniu zespołu muzycznego „Concerto Polacco” i Poznańskiego Zespołu Wokalnego „Collegium Artis” pod dyrekcją Marka Toporowskiego. Fot. M. Rymkiewicz.

2. Concert performed by the “Concerto Polacco” ensemble and the Poznań Vocal Ensemble “Collegium Artis” under Marek Toporowski. Photo: M. Rymkiewicz.

stawiono w aspektach: fenomenologicznym, prawnym oraz jako przedmiot zarówno badań archeologicznych, jak i ochrony konserwatorskiej. Sesji przysłuchowało się ponadstuosobowe audytorium.

Na zaproszenie organizatorów Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków i gospodarzy gostyńskiej bazyliki na Świętą Górę przybyli przedstawiciele najwyższych władz państwowych i samorządowych, konserwatorzy zabytków, przedstawiciele stowarzyszeń i organizacji działających na polu konserwacji i ochrony zabytków, władze Federacji Kongregacji Oratorium św. Filipa Neri w Polsce wraz z Prokuratorem Generalnym Federacji Kongregacji, naukowcy oraz artyści.

Obchody rozpoczął koncert „Świętogórskie odkrycia muzyczne. Józef Zeidler (1744-1806) – polski Mozart” w wykonaniu grającego na historycznych instrumentach zespołu muzycznego „Concerto Polacco” i Poznańskiego Zespołu Wokalnego „Collegium Artis” pod dyrekcją Marka Toporowskiego. Po koncercie sekretarz stanu w Kancelarii

1. Wystąpienie prof. Jerzego Kowalczyka podczas sesji naukowej. Fot. M. Rymkiewicz.
1. Prof. Jerzy Kowalczyk speaking at a scientific session. Photo: M. Rymkiewicz.

Prezydenta RP prof. Ryszard Legutko odczytał i wręczył superiorowi gostyńskiego zgromadzenia list gratulacyjny. Następnie w imieniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego głos zabrał podsekretarz stanu w MKiDN, Generalny Konserwator Zabytków Tomasz Merta. W dalszej kolejności przemawiali: Rafał Grupiński – minister w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Piotr Florek – wojewoda wielkopolski, Marek

4. Prezes SKZ prof. Jerzy Jasieńko wręcza nagrodę im. ks. prof. Janusza Pasierba „Conservator Ecclesiae” ordynariuszowi Prawosławnej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej, arcybiskupowi Ablowi. Fot. M. Rymkiewicz.

4. Prof. Jerzy Jasieńko, Chairman of Association of Conservators of Historical Monuments, presents the Rev. Prof. Janusz Pasierb „Conservator Ecclesiae” award to Archbishop Abel, bishop ordinary of the Orthodox Diocese of Lublin-Chełm. Photo: M. Rymkiewicz.

3. Wystąpienie podsekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Generalnego Konserwatora Zabytków Tomasza Merty. Fot. M. Rymkiewicz.

3. Speech given by Tomasz Merta, Under-Secretary of State at the Ministry of Culture and National Heritage, General Conservator of Historical Monuments. Photo: M. Rymkiewicz.

Woźniak – marszałek województwa wielkopolskiego i Andrzej Pospieszynski – starosta powiatu gostyńskiego.

Zgodnie z wieloletnim zwyczajem w trakcie uroczystości nagrodzono osoby i instytucje, które w szczególny sposób przyczyniły się do ochrony zabytków. Przyznano odznaki „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, odznaczenia „Za Opiekę nad Zabytkami”, nagrody w konkursie Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek Zadbany”, nagrody w konkursie Generalnego Konserwatora Zabytków i Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków na naj-

lepsze prace naukowe, studialne i popularyzatorskie z dziedziny ochrony zabytków i muzealnictwa, w którym to konkursie przyznano także nagrodę specjalną Prezesa PKZ S.A., nagrodę im. ks. prof. Janusza Pasierba „Conservator Ecclesiae” za wybitne zasługi w ochronie dziedzictwa i promocji kultury, nagrodę Zarządu Głównego SKZ „Książka Roku 2007” oraz nagrodę Laur Roku 2008 przyznawaną przez Towarzystwo Opieki nad Zabytkami za wzorowe utrzymanie i udostępnienie zabytku szerokiej publiczności.

Magda Stec

INTERNATIONAL DAY OF MONUMENTS AND SITES 2008

The International Day of Monuments and Sites was celebrated on 18 April 2008 in the Monastic Complex of the Congregation of Oratorium Sancti Philippi Neri in Gostyń-Święta Góra, one of the most valuable examples of Baroque architecture in Poland. In the same year, the President of the Republic of

Poland granted this monument the prestigious title of a Monument of History thus including it into a group of 33 other monuments of particular value for Polish culture.

The celebrations were attended by representatives of highest state and self-government authorities, conservators of historical

monuments, representatives of associations and organisations involved in the conservation of historical monuments, the authorities of the Federation of the Congregation of Oratorium Sancti Philippi Neri in Poland and the Procurator General of the Congregation Federation, researchers and artists.

The celebrations were inaugurated by concert entitled "Święta Góra musical discoveries. Józef Zeidler (1744-1806) – a Polish Mozart". After the concert prof. Ryszard Legutko, a representative of President Lech Kaczynski, read a congratulation letter, which he then presented the superior of the Gostyń congregation. In the course of the ceremonies and in accordance with a well-established tradition, persons and institutions, which had made a special contribution to the protection of historical monuments, received prizes and medals.

5. Bazylika pw. Niepokalanego Poczęcia NMP i św. Filipa Neri w Gostyniu. Fot. T. Palacz.

5. Basilica of the Immaculate Conception of the Holy Virgin Mary and St. Philip Neri in Gostyń Photo: T. Palacz.

„W STRONĘ NOWOCZESNEGO MUZEUM” Konferencja międzynarodowa, Warszawa, 6-7 marca 2008 r.

W dniach 6-7 marca 2008 r. w Bibliotece Narodowej w Warszawie odbyła się międzynarodowa konferencja „W stronę nowoczesnego muzeum”, poświęcona wykorzystywaniu nowoczesnych technik zarządzania w kierowaniu muzeami i przygotowaniu ekspozycji. Jej organizatorem były: Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki oraz Departament Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

Spotkanie w międzynarodowym gronie miało służyć wymianie informacji i „dobrych praktyk” między przedstawicielami mazowieckich i zagranicznych muzeów w takich obszarach, jak: współpraca międzynarodowa muzeów, pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, promocja, społeczne inicjatywy muzeów, nowe technologie w muzeach, nowe idee w muzealnictwie; nawiązanie współpracy między muzeami Mazowsza a muzeami regionów

partnerskich; realizacja wspólnych projektów.

Konferencję rozpoczęła sesja plenarna, w czasie której głos zabrali eksperci. Prof. Jack Lohman, dyrektor Museum of London, mówił o wyzwaniach stojących przed muzeami w dobie kultury masowej i konieczności ustalenia zakresu wpływu, jaki wywiera ona na muzea. Zaletą kultury masowej jest jej atrakcyjność dla odbiorcy. Muzea muszą zdecydować, kiedy powinny, a kiedy nie – konkurować z tymi zjawiskami. Dr hab. Dorota Folga-Januszewska, przewodnicząca Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowej Rady Muzeów ICOM przedstawiła plan działań muzeów europejskich – wytyczne Grupy Roboczej przy Culture Unit EU ds. Współpracy Między Muzeami.

W dobrej współpracy między muzeami najważniejsza jest realizacja następujących kwestii: administracja i standardy wypo-

życzeń, schematy gwarancji rządowych (poręczeń skarbu państwa), wycena, samoubezpieczenie i system bezubezpieczeniowy obiektów kultury, zabezpieczenie przed konfiskatą, opłaty za wypożyczenia i wypożyczenia długoterminowe (depozyty), budowanie zaufania – sieci współpracy oraz digitalizacja.

Omówiono także Kodeks Etyki ICOM dla muzeów, podstawowy zbiór zasad obowiązujący w pracy muzealniczej (prof. dr hab. Stanisław Waltoś, dyr. Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego). York Langenstein, przewodniczący Niemieckiego Komitetu Narodowego ICOM, przekonywał, że współpraca kulturalna w Europie jest czynnikiem sprzyjającym lepszemu zrozumieniu partnerów. Takiej współpracy mogłoby służyć dzielenie się kolekcjami (Mechtild Kronenberg, dyr. Stowarzyszenia Muzeów Niemieckich). Niezbędna jest także edukacja muzealna widzów